

5 Barnkonsekvensbedömning i servicenätsplanen

5.1 Barnkonsekvensbedömning som process

Centralt i hela arbetet med servicenätsutredningen och servicenätsplanen är att beakta konsekvenserna för barnen. Barnkonsekvensbedömningen har genomförts enligt en modell som godkändes av Borgå stads bildningsnämnd år 2022.

Barnkonsekvensbedömning har gjorts i två skeden: i samband med utredningen av servicenätets nuläge och i samband med planeringen av servicenätet. Barnkonsekvensbedömningen omfattar delaktighet för både barn och föräldrar eller andra närstående vuxna i båda skedena av arbetet och i analyseringen av de åtgärdsförslag som läggs fram.

Utgångspunkten för bedömningen av barnkonsekvenserna är planen för genomförandet av den nationella barnstrategin med tillhörande anvisningar från Undervisnings- och kulturministeriet, Unicefs modell En barnvänlig kommun och den av bildningsnämnden godkända modellen för barnkonsekvensbedömning i Borgå 2022 (bilaga 4) samt Borgå stads övriga strategiska riktlinjer. Barnkonsekvenserna bedöms i stor utsträckning med hjälp av många olika mätare, både ur pedagogiska, funktionella, tekniska och lägesmässiga perspektiv, med betoning på barnens jämlikhet.

I samband med utredningen av servicenätets nuläge genomfördes bedömningen genom en enkätundersökning som riktades till alla enheter i servicenätet. Med enkäten kartlades barnens nöjdhet med objektens nuvarande funktionella lösningar och utrymmeslösningar, söktes utvecklingsförslag och önskemål för framtiden samt en uppfattning om vad som ur barnens synvinkel är en bra skola eller ett bra daghem. Enkäten genomfördes i enheterna med deltagande av en barn- eller elevgrupp som representerar olika grupper enligt en modell som nämnden beslutat. Deltagandet var frivilligt.

Genomförande av enkäten

Enkäten genomfördes i maj och juni 2024. Till enkäten hörde riktade enkäter för barn inom den grundläggande utbildningen, barn inom småbarnspedagogiken och föräldrar eller andra närstående vuxna till barn i den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken. Enkäten för vuxna besvarades med en elektronisk blankett. Enkäten innehöll förutom öppen respons också flervälsfrågor, där man till exempel prioriterade de viktigaste frågorna i småbarnspedagogiken eller skolan. I enkäterna som riktades till barn användes metoder som var barnorienterade och anpassade till åldersnivån.

I **skolorna** besvarades enkäten med hjälp av undervisningspersonal under skoldagen. I enheterna inom den grundläggande utbildningen besvarades enkäten av medlemmar i det demokratiskt valda elevrådet. Vid besvarandet av enkäten skulle opartiskhet garanteras.

Undervisningspersonalen fick i skolan leda diskussionen opartiskt och vid behov ställa hjälpfrågor som fanns skrivna på blanketten, särskilt till de yngre skoleleverna. Frågorna behandlades tillsammans med skoleleverna en efter en. Elevernas svar antecknades på dokumentationsblanketten.

Frågorna i enkäten var indelade i tre teman: skola, lärmiljö och skolresa. Syftet med enkäten var att reda ut barnens åsikter och tankar kring de teman som valts.

I enheterna inom **småbarnspedagogiken** genomfördes enkäten med hjälp av personalen inom småbarnspedagogiken. Personalen i småbarnspedagogiken skulle för enkäten välja ut en barngrupp som representerar enheten i fråga och i möjligaste mån beakta barn i olika ålder samt specialgrupper såsom barn i behov av särskilt stöd eller olika språkgrupper.

Vid besvarandet av enkäten skulle opartiskhet garanteras. Det rekommenderades att daghemsföreståndaren eller rektorn skulle vara närvarande då enkäten genomfördes för att garantera opartiskheten. Med enkäten kartlades vad som utgör en bra enhet för småbarnspedagogik ur barnens synvinkel.

Med enkäten levererades bilder som till sina teman gällde verksamhetsmiljön, lokalerna och vardagen inom småbarnspedagogiken. Teman var bland annat naturen, gården, gymnastiksalen, lekredskap, vila, lekande ensam eller i grupp och ledd gruppverksamhet. Personalen inom småbarnspedagogiken skulle med hjälpfrågor försäkra sig om att barnen förstår vad bilden föreställer.

Barnens uppgift var att föra en bild i taget till en korg med det smileyansikte de väljer, beroende på hurdana känslor det på bilden väcker i dem och om de tycker att det på bilden ingår i en bra dag i daghemmet eller förskolan. Betydelsen av smileyansiktena förklarades till barnen på följande sätt: Bra/roligt = grönt, Neutral, jag vet inte, helt okej = gult, Otrevligt eller skrämmande = rött. Med barnen diskuterades en bild i taget, och den vuxna antecknade barnens motiveringar på blanketten.

Resultaten av enkäterna i samband med barnkonsekvensbedömningen analyserades genom att räkna och anteckna de saker som fått flest omnämningar. Varje skola och enhet inom småbarnspedagogiken fick svara på enkäten endast en gång. Om någon enhet hade svarat flera gånger, behandlades svaren som ett svar för att undvika förvrängningar i svaren. Enkäten genomfördes på både finska och svenska.

Genomförande av verkstaden för barnkonsekvensbedömning

I servicenätets planeringsskede genomfördes en verkstad för delaktighet, i Linnankosken lukio 15.8.2024. Under evenemanget presenterades de viktigaste resultaten av den elektroniska enkäten för skolelever våren 2024 i en för barnen begriplig form. Evenemanget var tvåspråkigt.

Till evenemanget inbjöds två barnrepresentanter från varje skola i Borgå, vars rekommenderade minimiålder var 10 år. Vid evenemanget delades barnen in i smågrupper så att det fanns barn från olika skolor i grupperna. Hög- och lågstadieläverna delades in i egna grupper för att alla skulle ha möjlighet att delta i diskussionen.

Under evenemanget hade barnen i uppgift att fundera på och svara på frågor i anslutning till servicenätsutredningen. Frågorna hade följande teman: en bra skola, kompisar i skolan, en trygg skola och skolans gårdsområde.

Barnen hade möjlighet till växelverkan i smågrupper och dessutom i hela gruppen av deltagare. I smågrupperna diskuterade barnen den givna uppgiften och motiverade sitt svar skriftligt. Efter det berättade varje grupp högt för hela publiken vad de upplevde som viktigast av sina svar.

Verkstaden genomfördes under ledning av en utomstående expert och med hjälp av enhetens personal.

Utöver dessa delaktighetsåtgärder skickades frågor som på grund av tidsbrist inte hann behandlas under verkstaden till de elever som deltog i verkstaden så att de fick svara på dem i efterhand. Frågorna gällde skolans trivsel, ett bra klassrum, skolresan, skolans närmiljö och saker som gör skoldagen enklare och roligare. Frågorna baserade sig på de viktigaste resultaten av vårens enkät.

5.2 Resultat av barnkonsekvensbedömningen

De viktigaste resultaten av enkäterna i barnkonsekvensbedömningen

Enkäten till föräldrar inom den grundläggande utbildningen besvarades av 471 föräldrar från alla finskspråkiga skolor och 232 föräldrar från alla svenskspråkiga skolor. För närvarande finns det 3 791 elever i den finskspråkiga grundläggande utbildningen och 1 754 elever i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen. Skolelevernas enkät besvarades av 13/14 finskspråkiga och 6/9 svenskspråkiga skolor. Enkäten till föräldrar inom småbarnspedagogiken besvarades av 212 föräldrar på finska från alla enheter inom småbarnspedagogiken och av 46 föräldrar på svenska språk från 11 enheter inom småbarnspedagogiken. För tillfället finns det 56 enheter för småbarnspedagogik. Barnen inom småbarnspedagogiken svarade på finska för sju enheter och på svenska för tre enheter.

Av enkäterna framgick att skoleleverna tycker att en bra skola är en sådan där det inte förekommer mobbning och där det är tryggt. Barnen tycker att det viktigaste i en bra skola är kompisarna. I frågor som gällde en bra lärmiljö framkom det att barnen önskar att klassrummen ska vara rymliga och rena. Barnen nämnde dålig arbetsro och oljud som de faktorer som mest stör inläringen. Det viktigaste på skolgården är gungor, spel- och fotbollsplaner samt tak eller träd som ger regn- och solskydd. I fråga om skolvägen är det viktigaste för barnen att den är säker och kort.

Enkäten som riktade sig till barn inom småbarnspedagogiken visade att barnen tycker att det roligaste är att vara i gymnastiksalen, leka inomhus och leka tillsammans. De tråkigaste sakerna inom småbarnspedagogiken var enligt barnen ledd verksamhet såsom morgonsamling, att leka ensam och att vila på dagen. Av barnens svar framgick att det är viktigt för dem att röra på sig och leka både inomhus och utomhus. Dessutom är lekredskap utomhus, leksaker inomhus och att leka tillsammans med vänner de mest betydelsefulla sakerna i småbarnspedagogiken.

Enkäten som riktade sig till vuxna visade att föräldrarna och de närstående vuxna anser att det viktigaste i barnets skolgång är en kunnig och kompetent personal och att barnet gärna går till skolan. I den fritt formulerade responsen i enkäten lyfte föräldrarna fram gymnastiksalarnas användbarhet, säkerställandet av säkerhet och sundhet, skolornas gårdsområden, som borde utvecklas bland annat genom att öka känslan av utrymme, och säkerställandet av arbetsron under lektionerna.

Enkäten som riktade sig till föräldrar till barn inom småbarnspedagogiken visade att det viktigaste inom småbarnspedagogiken är att det finns tillräckligt med kunnig personal. I enkäten uttrycktes också uppskattning för att barnet gärna går till vårdplatsen på morgonen och att lokalerna är hälsosamma och trygga. I den fritt formulerade responsen i enkäten lyfte föräldrarna fram att det borde finnas mer skydd mot vind och sol på gården.

De viktigaste resultaten av verkstaden

Resultaten från verkstaden visade att det viktigaste som främjar lärandet är möjligheten till mellanmål och att barnen önskade till exempel en mellanmålsautomat i skolorna, bilaga 3. Barnen var eniga om att det måste finnas kompisar i samma årskurs, eftersom risken att bli ensam då är så liten som möjligt. Med en kompis på samma årskurs har man mycket gemensamt, samma läroämnen och uppgifter.

Resultaten visade också att skolans säkerhet består av pålitliga lärare, vänner och vuxna, bilaga 3. På skolgården önskar barnen regn- och solskydd, under vilket det också är möjligt att leka, och fler saker som möjliggör rörelse, såsom trampoliner, klätterplatser, spelplatser och möjlighet att bada. Eleverna önskade också mera trivsel på gårdarna, vilket kunde skapas med hjälp av till exempel växtlighet och bänkar.

Resultat av svaren som gavs efter verkstaden

Av svaren som gavs i skolorna efter verkstaden för barnkonsekvensbedömning framgick det att en trivsamt skolmiljö bygger på många faktorer. Först och främst lägger bra vänner och yrkeskunniga, pålitliga lärare grunden för en trygg och uppmuntrande atmosfär. Det är också viktigt att andra vuxna är närvarande under lektionerna och rasterna, så att ingen blir ensam och att det alltid finns hjälp att få.

Mångsidighet i studierna har en nyckelroll: i par, i grupper eller i lugna utrymmen där man kan koncentrera sig. Bekväma och praktiska möbler såsom ergonomiska bord, stolar och soffor, kombinerat med god inomhusluft och belysning, förbättrar lärmiljön avsevärt. Färgglada utrymmen och stora fönster ger glädje och energi, och utrymmen avsedda för att lugna ned sig hjälper till att samla krafter.

Natur och motion är också centrala faktorer för trivseln. Nästan varje grupp lyfte fram vikten av skog, natur och rörelse. Det vore idealiskt om skolan skulle ligga nära skogen, där eleverna kunde tillbringa raster och ha lektioner. Skolresorna skulle eleverna helst cykla eller gå längs trygga rutter. Dessutom skulle fler och bättre mellanmål och vilopausar stödja orken och inläringen. En kombination av alla dessa faktorer gör skolan till en plats där det är bra att vara och lära sig.

Sammanställningstabell över barnkonsekvensbedömningen

Barnkonsekvensbedömningen har sammanställts i en tabell som förenar de tre alternativen. Barns och vårdnadshavares delaktighet är en del av de grunder som granskas. Grunderna i sammanställningstabellen (bilaga 5) är:

1. Barnets rätt till kvalitativt växande och lärande
2. Barnets rätt till stöd och till växande och undervisning enligt eget behov
3. Barnets rätt till socialt och utvecklingsmässigt stöd
4. Barnets rätt att bli hörd

-
5. Barnets och familjens livssituation, hörande och delaktiggörande av vårdnadshavarna
 6. Konsekvenser för andra intressentgrupper
 7. Hörande och delaktiggörande av och information till personalen
 8. Barnets och familjens livssituation
 9. Barnets rätt till en trygg uppväxt- och lärmiljö
 10. Barnets rätt till lek och hobbyer

I varje alternativ ska kärnverksamhetens kvalitet vara av så hög kvalitet som möjligt. Skillnaderna mellan olika serviceområden i alternativen är inte nödvändigtvis stora och detta försvårar konsekvensbedömningen. Här har man dock velat lyfta fram sådana konsekvenser som tydligt framträder som förändringar jämfört med nuläget eller som skiljer mellan olika alternativ eller skolor och småbarnspedagogik. I tabellen har man också velat lyfta fram barnens och vårdnadshavarnas syn på vad som utgör en god småbarnspedagogik och skola, hur de nuvarande tjänsterna fungerar och vilka saker de anser vara viktiga med tanke på tjänsterna. Resultaten av delaktigheten presenteras närmare separat i bilaga 5 till rapporten.

De tydligaste konsekvenserna är de nya serviceområdena för den finskspråkiga grundläggande utbildningen och en större koncentration av vissa tjänster inom småbarnspedagogiken till centrumområdet. En effektivisering av verksamheten medför fler barn och elever i färre enheter. Detta stärker personalens kollegialitet och kompetenskoncentration, säkerställer tillgängligheten till stödtjänster och stöd för lärande och skolgång samt utvidgar utbudet av tillvalsämnen och hobbyverksamhet i skolorna på ett mer jämlikt sätt.

Vilka konsekvenser alternativen har för barnen varierar på kort sikt från att den nuvarande skolan läggs ned, att man flyttar till en annan eller till en ny skola, att skolresan blir längre eller kortare till att det eventuellt kommer nya elever till den egna skolan och eventuellt så att ingen förändring alls kommer att ske.

I de enheter i det valda alternativet där det kommer att ske större förändringar i verksamheten, kommer det att göras en noggrannare barnkonsekvensbedömning. Det är alltid viktigt att ha med barnkonsekvensbedömning i beslutsfattandet och också i uppföljningen av konsekvenserna av besluten.

Lapsivaikutusten arvioinnin osa-alueet ja koontitaulukko		Arviointikohde: Palveluverkko 2024					
Peruste	Vaikutus- ja arviointialue	Vaihtoehto A Toiminnallisuuden tasavertaistaminen	Vaihtoehto B Toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja maltillinen toiminnan tehostaminen	Vaihtoehto C Toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja laajempi toiminnan tehostaminen	Lasten ja huoltajien osallistamisen tuloksia varhaiskasvatus	Lasten ja huoltajien osallistamisen tuloksia perusopetus	Muuta huomioitavaa ja mahdollinen tietolähde
		Nykyisten kohteiden ylläpito, huomioiden tiedossa olevat investoinnit. Toiminnalliset parannukset perusparannusten yhteydessä. Väliaikaistiloista luopuminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen täydennysrakentamisella tai esim. palvelualueiden (ent oppilaaksiottoalueet laajempina) muutoksin. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen (esim. liikuntasalien lisäys, tilojen parantaminen peruskorjausten ulkopuolella, ei-tarkoituksenmukaisista kohteista luopuminen).	Nykyisten kohteiden ylläpito ja parantaminen, huomioiden tiedossa olevat investoinnit. Toiminnalliset parannukset perusparannusten yhteydessä, osasta kohteista luopuminen. Väliaikaistiloista luopuminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen täydennysrakentamisella tai esim. palvelualueiden) muutoksin. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen (esim. liikuntasalien lisäys, tilojen parantaminen peruskorjausten ulkopuolella, ei-tarkoituksenmukaisista kohteista luopuminen) Toiminnan tehostaminen, tarvittaessa yksiköitä yhdistävää täydennysrakentamista.	Nykyisten kohteiden ylläpito ja parantaminen, huomioiden tiedossa olevat investoinnit. Toiminnalliset parannukset, osasta kohteista luopuminen. Väliaikaistiloista luopuminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen täydennysrakentamisella tai esim. palvelualueiden) muutoksin. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen (esim. liikuntasalien lisäys, tilojen parantaminen peruskorjausten ulkopuolella, ei-tarkoituksenmukaisista kohteista luopuminen) Toiminnan laajempi tehostaminen, enemmän yksiköitä yhdistävää täydennys- tai uudisrakentamista tarvittaessa.	Taulukkoon on nostettu näkyville lasten ja huoltajien näkemyksiä hyvästä varhaiskasvatuksesta ja koulusta, nykypalveluiden toimivuudesta ja mitä asioita he pitävät palveluiden näkökulmasta tärkeänä.		Jokaisessa vaihtoehdossa taataan tasavertaiset oppimisedellytykset kaikille lapsille ja oppilaille

1) Lapsen oikeus laadukkaaseen kasvuun ja oppimiseen palveluiden järjestämisessä	Opetussuunnitelmien monipuolinen toteutuminen (varhaiskasvatus ja perusopetus)	Opetussuunnitelmien mukainen palvelu ja opetus toteutuvat laaduukkaina, mutta nykytilassa ja jäävissä pienemmissä kouluyksiköissä valinnaisairyhmiä kokoaminen ja laajempi tarjonta haastavaa oppilasmäärän vähyyden vuoksi.	Opetussuunnitelmien mukainen palvelu ja opetus toteutuvat laaduukkaina, mutta nykytilassa ja jäävissä pienemmissä kouluyksiköissä valinnaisairyhmiä kokoaminen ja laajempi tarjonta haastavaa oppilasmäärän vähyyden vuoksi	Opetussuunnitelmien mukainen palvelu ja opetus toteutuvat laaduukkaina, mutta nykytilassa ja jäävissä pienemmissä kouluyksiköissä valinnaisairyhmiä kokoaminen ja laajempi tarjonta haastavaa oppilasmäärän vähyyden vuoksi. Laajemmat rakenteelliset ratkaisut ja toiminnan tehostaminen voivat merkittävästi tasavertaistaa opetussuunnitelman toteuttamista.	LAPSET: Tärkeitä ja pidettyjä ovat leikki sisällä ja ulkona, ohjattu toiminta (aamupiiri, askartelu)	OPPILAAT: Hyvä koulu ja turvallisuus muodostuu luotettavista opettajista, kavereista ja aikuisista	Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Koulun koko ei yksinään kerro opetussuunnitelman toteutumisen laadusta.
	Vuosiluokittainen opetus ja ryhmäkoot	Opetusryhmien muodostaminen vuosiluokittain ei nykytilanteessa ja jäävissä pienemmissä yksiköissä aina mahdollista. Suomenk. palvelualueilla oppilaiden opetusryhmiä voidaan muodostaa ja tasata siten, että alueen sisäistä eriarvoistumista voidaan ehkäistä eri yksiköiden välillä ja ryhmien lukumäärä on tarkoituksenmukainen.	Suuremmassa osassa kouluja opetusryhmien muodostamiseen vuosiluokittain tasavertaisemmat mahdollisuudet. Ryhmäkoot paremmin yhdenvertaisia eri kouluissa. Yleisesti ottaen pienempi määrä kouluja johtaa harvempiin opetusryhmiin, joissa on enemmän oppilaita perusryhmää kohti. Tässä auttaa se, että opiskelijoiden kokonaismäärän odotetaan vähenevän.	Opetusryhmien muodostamiseen vuosiluokittain merkittävästi paremmat mahdollisuudet. Ryhmäkoot merkittävästi paremmin yhdenvertaisia eri kouluissa. Yleisesti ottaen pienempi määrä kouluja johtaa harvempiin opetusryhmiin, joissa on enemmän oppilaita perusryhmää kohti. Tässä auttaa se, että opiskelijoiden kokonaismäärän odotetaan vähenevän.	HUOLTAJAT: Isoissa yksiköissä on liikaa melua ja muita haittoja	OPPILAAT: samalla luokka-asteella on oltava kavereita, koska silloin yksin jäämisen riski on mahdollisimman pieni ja kaverin kanssa on paljon samoja asioita, oppiaineita ja tehtäviä HUOLTAJAT: Työrauha ja nykyistä pienemmät ryhmäkoot tai mahdollisuus rauhalliseen tilaan tai pienryhmätyöskentely varmistettava	Perusopetuslain mukaan opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Koskettaa kaikkia vaihtoehtoja: Pienemmissä varhaiskasvatusyksiköissä ei ole aina mahdollista toteuttaa kolmen aikuisen lapsiryhmätoimintaa.

	Ehyt koulupolku SIIRTYMÄT	Pysyy samana tai mahdollistaa suomenkielisillä palvelualueilla joidenkin oppilaiden siirtymien vähenemisen koulupolun aikana. Varhaiskasvatuspaikkoja keskitetymin, ja esiopetusryhmien sijoittaminen kouluun suunnitelmallisempaa	Pitää samanana tai mahdollistaa peremmin siirtymien vähenemisen koulupolun aikana, useampien toimintojen ollessa lähempänä tai samassa yhteydessä varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen ala- ja yläkouluun.	Mahdollistaa merkittävästi peremmin siirtymien vähenemisen koulupolun aikana, toimintojen ollessa useammassa kohteessa lähempänä tai samassa yhteydessä varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen ala- ja yläkouluun	HUOLTAJAT: Tärkeää, että lapsi menee mielellään hoitopaikkaan	HUOLTAJAT: tärkeää, että lapsi menee mielellään kouluun	
	Tilat: Tilojen soveltuvuus ja riittävyys nykyaikaisen opetussuunnitelman toteuttamiseen	Joiltain osin tilat pysyvät samoina, mutta investointien toteuttua palveluiden saatavuutta ja laatua parannetaan suunnitelluilla muutoksilla ja luodaan kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet tilojen näkökulmasta laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja oppimiseen. Osa varhaiskasvatustiloista ei ole alun perin rakennettu toimintaa varten.	Joiltain osin tilat pysyvät samoina, mutta useampien toimintojen yhdistyessä vähempään tilamäärään, paranevat mahdollisuudet tilojen soveltuvuudelle tasavertaisempaan opetussuunnitelmien toteutumiseen. Aineluokat mahdollistuvat suuremmalle osalle oppilaista	Opetuksen keskittyessä vähempään määrään toimivia tiloja, opetussuunnitelmia voidaan toteuttaa merkittävästi tasavertaisemmin. Aineluokat mahdollistuvat suurimmalle osalle oppilaista.	HUOLTAJAT: Varhaiskasvatuspaikkoja on 67% suomenkielisten ja 47% ruotsinkielisten mielestä riittävästi	OPILAAT: Mukavat ja käytännölliset huonekalut, kuten ergonomiset pöydät, tuolit ja sohvapöydät parantavat oppimisympäristöä merkittävästi. Värikkäät tilat ja suuret ikkunat tuovat iloa ja energiaa, ja rauhoittumiseen tarkoitettut tilat auttavat keräämään voimia.	
2) Lapsen oikeus tukeen ja oman tarpeen mukaiseen kasvuun ja opetukseen	Opetushenkilöstön resurssi	Palvelualueen kiinteistöjen kustannukset eivät kasva ja opetushenkilöstöön voidaan satsata. Jäävät pienet yksiköt haavoittuvampia ja vaativat opettajilta laajempaa osaamista.	Suuremmalle osalle oppilaita vähemmän yksiköitä ja siten henkilöstön ja osaamisen keskittymistä ja kollegiaalisuuden kasvua.	Kun yksiköiden määrä selkeästi vähenee, tuo tämä henkilöstön ja osaamisen keskittymistä ja isommalle osalle oppilaista. Kollegiaalisuus kasvaa.	HUOLTAJAT: osaavaa henkilökuntaa on oltava riittävästi (lähes 90% vastaajista)	HUOLTAJAT: Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö on kaikkein tärkein asia koulussa (yli 70%)	Tulokset esitelty raportissa: Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2024 ja raportin liitteenä 3.

	Oppimisen ja koulunkäynnin tuki (Tukipalvelut ja erityisopetus)	Tukipalvelut ja erityisopetus säilyvät lähes kaikilla oppilailla ennallaan, ja/mutta saatavuus pysyy pienemmissä yksiköissä harvenpama lain kuitenkin toteutuessa. (Ei erityisopettajan läsnäoloa päivittäin)	Maltilliset rakenteelliset ja toiminnalliset ratkaisut voivat parantaa tukipalveluiden ja erityisopetuksen saatavuutta ja laatua. (Erityisopettajan läsnäolo varmempaa päivittäin.)	Laajemmat rakenteelliset ratkaisut ja toiminnan tehostaminen voivat merkittävästi parantaa tukipalveluiden ja erityisopetuksen saatavuutta ja laatua. (Erityisopettajan läsnäolo päivittäistä.)	HUOLTAJAT: reilu viidennes pitää tärkeänä, että lapsi saa tukitoimia omassa päiväkodissaan	OPPILAAT: HUOLTAJAT: 38% suom. Ja 48% ruots. kielisistä pitää tärkeänä, että tukitoimia saa omassa koulussa	Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.
3) Lapsen oikeus sosiaaliseen ja kehitykselliseen tukeen	Opiskeluhoolto: Palvelut (kuraattori, psykologi, kouluterveydenhoolto)	Tulee toteutua lain edellyttämällä tavalla, mutta pienemmissä yksiköissä palveluiden saatavuus harvempaa. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulla.	Tulee toteutua lain edellyttämällä tavalla, ja osan pienempien yksiköiden vähentyessä palveluiden saatavuus keskitetympää. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulla.	Tulee toteutua lain edellyttämällä tavalla, ja toiminnan tehostamisen kautta mahdollisuus palveluiden keskittämiseen ja jokapäiväiseen läsnäoloon paranee. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulla.	Ei kysytty Palvelut kuuluvat myös esiopetuksen oppilaille	HUOLTAJAT: 38% suom. Ja 48% ruots. kielisistä pitää tärkeänä, että tukitoimia saa omassa koulussa	Lakisääteisesti/oppilas kuraattoripalveluita 1/670, psykologipalveluita 1/780, suositus terveydenhoitajia 1/320/460 ja lääkäreitä 1/2270/2100
4) Lapsen oikeus kuulluksi tulemiseen	Perheiden ja lapsen arjen sujuvuus: lasten osallistaminen	Lasten ja oppilaiden osallistaminen: touko-kesäkuu 2024 kyselyt varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsille ja oppilaille. Työpaja perusopetuksen oppilaille 15.8.2024. Työpajan ulkopuolelle jääneet kysymykset samoille oppilaille kuin työpajassa 19.8.2024.			Vastausmäärä suomenkieliset 7 toimipistettä (70 lasta), ruotsinkieliset 3 toimipistettä	Vastausmäärä suomenkieliset perusopetuksen koulut 13/14, ruotsinkieliset perusopetuksen koulut 6/9, työpajassa jokaiselta koululta kaksi edustajaa	Tulokset esitelty raportissa: Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2024 ja raportin liitteenä 3.
5) Lapsen ja perheen elämäntilanne, huoltajien kuuleminen ja osallistaminen	Huoltajien kuuleminen	Huoltajien osallistaminen: Huoltajakyselyt varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen huoltajille touko- kesäkuu 2024. Porvoon vanhempainyhdistykset ry Föräldraföreningar i Borgå rf (POFF):n edustaja kutsuttuna perusopetuksen työpajaan 15.8.2024. Tiedotustilaisuus lokakuussa 2024.			Huoltajakyselyn vastausmäärä suomenkieliset 212, ruotsinkieliset 45	Vastausmäärä suomenkieliset 471 (kaikki koulut), ruotsinkieliset 231 (kaikki koulut), työpajassa kutsutun edustajan lisäksi kaksi huoltajaa	Tulokset esitelty raportissa: Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2024 ja raportin liitteenä 3.

6) Muut sidosryhmät	Muiden sidosryhmien kuuleminen NUVA	Nuorisovaltuuston edustaja osallistunut perusopetuksen oppilaiden työpajaan 15.8.2024. Lausuntokierrokseen osallistuminen mahdollinen.				Yksi edustaja	Näkökulmat mukana raportissa esitellyissä työpajan tuloksissa
7) Henkilöstön kuuleminen, osallistaminen ja informoiminen	Organisaatio ja henkilöstö	Henkilöstöä informoitu ja osallistettu keskusteluihin: palvelualueiden johtoryhmissä, TATUTA - työpajassa ja -kyselyn avulla, rehtoritreffeillä, toimialan Esihenkilötreffeillä, toimialan yhteistyöryhmässä, kuntatasoisessa yhteistyötoimikunnassa ja Palveluverkkosivuston UKK:n avulla					Henkilöstöä yhteensä 1340
8) Lapsen ja perheen elämäntilanne	Perheiden ja lapsen arjen sujuvuus: Eri kieliryhmien yhdenvertaisuus	Palveluverkkosuunnitelma laaditaan periaatteita noudattaen suomen- ja ruotsinkielisistä palveluista. Tulkinnoissa huomioidaan yksiköjä erottavina tekijöinä mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus. Jokaisessa vaihtoehdossa jokaisella palvelualueella säilyy palveluja lapsimäärään suhteutettuna. Ryhmäkokoa pyritään optimoimaan kieliryhmien kesken.			HUOLTAJAT: huoltajista tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuksen kieliryhmien tasavertaisuuteen suomenkieliset 67% ruotsinkieliset 81%. Suomenkielisistä 8% ja ruotsinkielisistä 7% pitää tasavertaisuutta viiden tärkeimmän asian joukossa	HUOLTAJAT: huoltajista tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä koulujen kieliryhmien nykytilan tasavertaisuuteen suomenkieliset 59% ruotsinkieliset 81%. Molemissa kieliryhmissä alle 5% pitää tasavertaisuutta viiden tärkeimmän asian joukossa	Tulokset esiteltä raportissa: Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2024 ja raportin liitteenä3.
	Koulumatkat Joukkoliikenne-ratkaisut	Suurella osalla oppilaista koulumatkat pysyvät samoina. Palvelualuemuutokset vaikuttavat osaan oppilaita (200 uutta). Joillakin entisillä laajoilla alueilla koulumatkan suunta vaihtuu ja voi jopa lyhentyä Varhaispalveluiden keskittyminen keskusta-alueelle: Joukkoliikenne ja huoltajien työmatkaliikenne toimii parhaiten ja eniten keskustan suuntaan. .	Suurella osalla oppilaista koulumatkat pysyvät samoina. Palvelualuemuutokset vaikuttavat osaan oppilaita (200 uutta) Varhaispalveluiden keskittyminen keskusta-alueelle: Joukkoliikenne ja huoltajien työmatkaliikenne toimii parhaiten ja eniten keskustan suuntaan	Toiminnan tehostaminen tuo lapsia enemmän vähempään määrää yksiköitä. Kulku- ja koulumatkat voivat lyhentyä, tehostua, mutta myös pidentyä. Varhaiskasvatuspalveluiden keskittyminen keskusta-alueelle: Joukkoliikenne ja huoltajien työmatkaliikenne toimii parhaiten ja eniten keskustan suuntaan	HUOLTAJAT: päiväkodin/esiopetus paikan sijaisti on nykytilassa suom. 44% ja ruots. 26% mielestä hyvä.	OPPILAAT: Koulumatkan tulee olla turvallinen ja lyhyt HUOLTAJAT: Koulumatkan turvallisuus ja kuljetutusten toimivuus sekä kohtuullinen matka-aika on taattava. 34% suomenkielisistä ja 18% ruotsinkielisistä pitää koulun sijaintia viiden tärkeimmän asian joukossa	Tulokset esiteltä raportissa: Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2024 ja raportin liitteenä 3.

9) Lapsen oikeus turvalliseen kasvu- ja oppimisympäristöön	Kiinteistöt ja niiden kunto: Turvallisuus, terveellisyys ja esteettömyys	Väliaikaisista ja huonokuntoisista tiloista luopuminen tuo parannusta tilojen turvallisuuteen, terveellisyteen ja esteettömyyteen. Myös sovittujen investointien toteutuminen parantaa tilannetta.	Väliaikaisista ja huonokuntoisista tiloista luopuminen tuo parannusta tilojen turvallisuuteen, terveellisyteen ja esteettömyyteen. Myös sovittujen investointien toteutuminen parantaa tilannetta	Laajemmat rakenteelliset ratkaisut voivat merkittävästi parantaa turvallisuutta, terveellisyttä ja esteettömyyttä	HUOLTAJAT: Pitävät tärkeinä terveellisiä ja turvallisia tiloja	OPPILAAT: Tilavat tilat, hyvä sisäilma, valaistus ja siisteys ovat tärkeitä HUOLTAJAT: mm. liikuntatilojen käytettävyyden, turvallisuuden ja terveellisuuden varmistaminen on tärkeää	Kaikki ruotsinkieliset koulukiinteistöt täyttävät tänä päivänä terveelliselle ja toimivalle koulukiinteistölle asetetut vaatimukset.
10) lapsen oikeus leikkiin ja harrastuksiin	Pihat ja välitunnit	Parannuksia, mutta ei merkittäviä muutoksia suurimmalle osalle lapsia ja oppilaita. Sovittujen investointien toteutuminen parantaa tilannetta (mm. liikuntasali)	Voidaan jossain määrin saavuttaa parannuksia suuremmalle osalle apsia	Kun on vähemmän yksiköitä: Useammalla lapsella on samanlaiset piha- ja välituntimahdollisuudet	LAPSET: Pitävät ulkona leikkimisestä ja erilaisista välineistä, toivovat riittävän isoa pihaa HUOLTAJAT: Pihalla tulee olla suojaa tuulelta ja paahteelta	OPPILAAT: pihalla tulee olla leikkiin ja liikkumiseen kannustavia asioita, sade- ja aurinkosuojia, puita, kasvillisuutta ja penkkejä. Koulu olisi ihanteellisesti lähellä metsää, jossa oppilaat voisivat viettää välitunteja ja pitää oppitunteja. HUOLTAJAT: Piha-alueita kehitettävä ja niiden oltava riittävän suuria	
	Harrastusmahdollisuudet	Nykytilaan verrattuna tilanne pysyy suurella osalla oppilaista nykyisellään, mutta mm. liikuntatilojen investoinnit voivat parantaa harrastusmahdollisuuksia.	Nykytilaan verrattuna hiukan suuremmalle osalle lapsia on tarjolla samanlaiset mahdollisuudet harrastustoimintaan (mm. liikuntatilojen investoinnit)	Toiminnan tehostaminen tuo lapsia enemmän vähempään määrää yksiköitä. Useammalla oppilaalla on samankaltaiset mahdollisuudet kerho- ja harrastustoimintaan	Ei kysytty	HUOLTAJAT: huoltajista tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä koulun piirissä oleviin harrastusmahdollisuuksiin suomenkieliset 54%, ruotsinkieliset 50%. Suomenkielisistä 4% ja ruotsinkielisistä 6% pitää harrastusmahdollisuuksia viiden tärkeimmän asian joukossa	